

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 17 kwietnia 2025 r.

Poz. 1989

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.128.2025.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 15 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940),

stwierdzam nieważność

uchwały Nr X/128/25 Rady Miejskiej w Kamieniu Pomorskim z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamień Pomorski na rok 2025”.

Uzasadnienie

W dniu 25 marca 2025 r. Rada Miejska w Kamieniu Pomorskim podjęła uchwałę Nr X/128/25 w sprawie uchwalenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamień Pomorski na rok 2025”.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 3 kwietnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę ww. aktu stanowi m.in. art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt¹⁾, zgodnie z którym *rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt*. Co ważne, program ten obejmuje w szczególności:

1. *zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,*
2. *opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,*
3. *odławianie bezdomnych zwierząt,*
4. *obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,*
5. *poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,*
6. *usypianie ślepych miotów,*
7. *wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,*
8. *zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt* (art. 11a ust. 2 ustawy).

Dalej, ustawodawca postanowił, że *program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina* (art. 11a ust. 5 ustawy).

Z treści cytowanych przepisów wynika, że rada gminy zobligowana jest podjąć uchwałę przyjmującą program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, który musi zawierać

¹⁾ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 z późn. zm.).

co najmniej te elementy, które zostały wymienione w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt. Ustawodawca enumeratywnie wskazał bowiem zakres spraw, które winny być unormowane w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Ze sformułowania „program obejmuje” należy wyprowadzać wniosek o obligatoryjnym zakresie jego regulacji w odniesieniu do wymienionych w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt kwestii²⁾.

Uchwała Nr X/128/25 w sprawie uchwalenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamień Pomorski na rok 2025” nie wyczerpuje w sposób prawidłowy upoważnienia wynikającego z art. 11a ust. 2 powołanej ustawy, ponieważ nie reguluje kwestii dotyczących zapewnienia **całodobowej** opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych **z udziałem zwierząt**.

W Rozdziale 3 Programu (§11 Załącznika do uchwały Nr X/128/25) Rada Miejska w Kamieniu Pomorskim zawarła bowiem postanowienie dotyczące zapewnienia opieki weterynaryjnej, w brzmieniu: *Zapewnienie opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt realizując:*

- 1) *Gmina Kamień Pomorski poprzez zawarcie umowy z Gabinetem Weterynaryjnym w zakresie opieki weterynaryjnej udzielanej zwierzętom bezdomnym i kotom wolno żyjącym z terenu Gminy Kamień Pomorski.*

Zdarzenia drogowe z udziałem bezdomnych zwierząt i kotów wolno żyjących na terenie Gminy Kamień Pomorski można zgłaszać od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30 pod numerem telefonu: 91 382 11 42.

- 2) *Gmina Kamień Pomorski poprzez zawarcie umowy z firmą „Larus” Michał Kudawski w zakresie opieki weterynaryjnej udzielonej zwierzętom dzikim z terenu Gminy Kamień Pomorski. Po otrzymaniu zgłoszenia Pan Kudawski przewozi zwierzęta do gabinetu weterynaryjnego, gdzie po odbytych leczeniach transportuje je do Ośrodka Rehabilitacji dzikich zwierząt. Dane gabinetu weterynaryjnego, do którego przewożone są zwierzęta dzikie:*

Przychodnia Weterynaryjna Małych Zwierząt Leonard Gugala ul. Chopina 53A 71 – 405, Szczecin. Zdarzenia drogowe z udziałem dzikich zwierząt na terenie Gminy Kamień Pomorski można zgłaszać całodobowo pod numerem telefonu: 503 355 211.

Stanowiąc jak wyżej, w przyjętym Programie opieki nad zwierzętami i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamień Pomorski w 2025 roku, Rada Miejska nie zapewniła całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem wszystkich zwierząt. Informację o zdarzeniu drogowym można zgłaszać całodobowo, ale tylko w przypadku, gdy do zdarzenia dojdzie z udziałem zwierząt dzikich, zaś w przypadku zwierząt bezdomnych i kotów wolnożyjących, wyłącznie w godzinach 7:30 - 15:30. Dodatkowo, z Regulaminu nie wynika, kto zapewni pomoc weterynaryjną zwierzętom bezdomnym i kotom wolnożyjącym w pozostałych godzinach.

Powyższą okoliczność potwierdziła Przewodnicząca Rady Miejskiej w Kamieniu Pomorskim w piśmie z dnia 9 kwietnia 2025 r., znak: O.0711.12.2025.MSw, wskazując, że *Gmina Kamień Pomorski nie realizuje zatem wymogów opieki nad zwierzętami określonymi w art. 11a ust. 2 oraz 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt z uwagi na brak chętnego do współpracy z Gminą Kamień Pomorski gabinetu weterynaryjnego funkcjonującego w systemie całodobowym.*

Przez zwierzęta bezdomne na gruncie ustawy o ochronie zwierząt rozumie się zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały (art. 4 pkt 16 ustawy o ochronie zwierząt). Dlatego też, przyjąć należy, że zamiarem prawodawcy, który posłużył się w art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy określeniem „zwierząt” bez jego doprecyzowania (tak jak ma to miejsce w art. 11a ust. 2 pkt 1, pkt 3, pkt 5 i pkt 7), było zobligowanie gminy do zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej wszystkim zwierzętom, które ucierpiały w drogowym zdarzeniu³⁾.

Jak podkreślił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 20 września 2023 r., sygn. akt II SA/Go 424/23 *wskazany przepis ustawy nie różnicuje bowiem obowiązku zapewnienia*

²⁾ por: wyrok NSA z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt II OSK 37/13.

³⁾ Por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 28 stycznia 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2415/19 oraz Wyrok WSA w Opolu z dnia 29 września 2015 r., sygn. akt II SA/Op 253/15.

całodobowej opieki weterynaryjnej od tego czy dane zwierzę jest bezdomne, czy też posiada opiekuna, lecz odnosi się do wszystkich zwierząt, które ucierpiały w przypadkach zdarzeń drogowych. Ponadto analizowane zagadnienie należy rozpatrywać kontekście celu jaki ma przyświecać uchwale podjętej na podstawie art. 11a ust. 1 i ust. 2 u.o.z. Trzeba zatem zwrócić uwagę, że przedmiotem uchwały jest nie tylko opieka nad zwierzętami bezdomnymi, ale również zapobieganie bezdomności. Program powinien zatem zawierać rozwiązania prawne, które będą uwzględniać jednocześnie obydwa cele o jakich mowa w analizowanym przepisie ustawy, czyli zarówno związane z opieką nad zwierzętami bezdomnymi jak i zapobieganie bezdomności zwierząt. Postanowienia uchwały, które nie uwzględniają dyrektywy zapobiegania bezdomności zwierząt należy ocenić jako wydane z istotnym naruszeniem prawa. Za takie w ocenie Sądu, należy uznać regulację zawartą w kwestionowanym przepisie § 6 ust. 1, który w sposób nieuprawniony różnicuje sytuację zwierząt wymagających pomocy ze względu na zdarzenie drogowe.

Mając na względzie powyższe, ograniczenie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych wyłącznie do zwierząt dzikich jest nieprawidłowe.

Nie budzi przy tym wątpliwości, że opieka weterynaryjna, którą mają być objęte zwierzęta, winna być całodobowa. Przyjęta zaś przez Radę Miejską regulacja §11 Załącznika do uchwały Nr X/128/25 powoduje, że nie wszystkim zwierzętom będzie zapewniona całodobowa opieka w przypadku zdarzenia drogowego z ich udziałem, gdyż w określonych porach będą z niej wyłączone zwierzęta bezdomne i koty wolnożyjące.

Norma wynikająca z §11 pkt 1 Załącznika do uchwały Nr X/128/25 czyni realizację tego zadania bardzo wątpliwą, Rada Miejska nie wskazała bowiem, który podmiot realizuje zadanie, o którym mowa w art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy, jeśli informacja o zdarzeniu zostanie powzięta w pozostałych godzinach. Jak podkreślił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 10 stycznia 2020 r., sygn. akt II SA/Kr 1394/19 *wskazanie w uchwale konkretnego podmiotu zobowiązanego do całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych spełnia też ważną rolę informacyjną. Pozwala bowiem natychmiast po zdarzeniu drogowym przekazać zwierzę, które w jego wyniku ucierpiało, do określonego podmiotu w celu zapewnienia opieki.*

Tego rodzaju uchybienie stanowi istotne naruszenie prawa. Jak podnosi Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w uzasadnieniu do wyroku z dnia 12 września 2014 r., sygn. akt II SA/Po 593/14 niewyczerpanie wynikającego z ustawy zakresu przedmiotowego uchwały skutkuje istotnym naruszeniem prawa⁴⁾.

Mając na uwadze powyższą argumentację, stwierdzenie nieważności uchwały Nr X/128/25 Rady Miejskiej w Kamieniu Pomorskim z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamień Pomorski na rok 2025” jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

⁴⁾ Por. wyrok WSA w Krakowie z dnia 30 marca 2018 r., sygn. akt II SA/Kr 132/18.